

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2026: 58; 45–55 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2026.58.13909>

УДК: 070:316.77:316.454.52

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ФОРМУВАННІ ДОВІРИ ДО МЕДІА В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Іван Крупський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна*

e-mail: ikrupskyy@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-3520-499X>

Наталія Харкевич

*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, 04053, Київ, Україна*

e-mail: n.kharkevych@kubg.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0007-8566-8438>

У статті проаналізовано функціональний потенціал сучасної журналістики у формуванні довіри до медіа в кризових умовах. Розглянуто роль інформаційної, інтерпретаційної та ціннісної функцій журналістики в умовах війни й суспільної нестабільності. Обґрунтовано, що дотримання професійних стандартів і етичних принципів є визначальним чинником довіри аудиторії.

Ключові слова: журналістика, довіра, медіа, криза, комунікація.

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному просторі журналістика функціонує в умовах багатовимірної кризи, що поєднує військові, політичні, соціальні, гуманітарні та інформаційно-психологічні виклики. Повномасштабна війна Росії проти України істотно трансформувала не лише структуру медіасистеми, а й саму логіку комунікаційної взаємодії між медіа та аудиторією, загостривши проблему довіри до інформаційних джерел. Довіра в цих умовах постає не як сталий атрибут медіа, а як динамічний результат виконання журналістикою своїх ключових соціальних, комунікативних і ціннісних функцій.

Як слушно зауважує В. Азарова, в «умовах гібридної війни стратегічні комунікації, у тому числі медійні, стають чинником національної стійкості, оскільки вони формують рамки інтерпретації подій та визначають рівень суспільної консолідації»¹.

¹ Азарова, В. (2021), *Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця: монографія*. Київ. URL: https://msj.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Stratehichni_komunikatsii_v_umovakh_hibrydnoi_viiny_-pohliad_vid_volontera_do_naukovtsia.pdf (дата звернення: 12.10.2025).

Водночас кризовий стан інформаційного середовища посилює вразливість аудиторії до дезінформації, маніпуляцій та емоційного виснаження, що безпосередньо впливає на рівень довіри до журналістики як соціального інституту.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що в умовах сучасних криз, особливо повномасштабної війни, роль журналістики набуває критичного значення для забезпечення стійкості суспільства та його здатності протистояти дезінформаційним загрозам. За таких обставин, здатність медіа зберігати та формувати довіру аудиторії стає ключовим функціональним показником їхньої ефективності. Кризові умови вимагають від журналістів не лише оперативності, а й глибокого розуміння етичних, безпекових та стратегічних вимірів комунікації².

Проблема функціонального потенціалу сучасної журналістики в аспекті формування довіри актуалізується також у зв'язку зі зміною самої природи кризових ситуацій. Дослідник А. Бистров наголошує, що в умовах війни відбувається «трансформація поняття кризи для медіа – від короткотривалої події до перманентного стану»³, що вимагає від журналістики адаптації функціональних моделей і комунікативних стратегій.

Метою статті є наукове осмислення функціонального потенціалу сучасної журналістики у формуванні довіри до медіа в кризових умовах. Завданнями дослідження є: аналіз теоретичних підходів до розуміння функцій журналістики в умовах кризи; визначення ключових функціональних механізмів формування довіри; окреслення специфіки реалізації цих функцій у воєнному інформаційному середовищі; узагальнення результатів для подальших наукових досліджень.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика функціонування журналістики та медіакомунікацій у кризових умовах активно розробляється в сучасних українських наукових дослідженнях, що охоплюють різні аспекти інформаційної безпеки, стратегічних і кризових комунікацій, трансформації медіасистеми та формування суспільної довіри.

Окрему групу становлять праці, присвячені стратегічним і кризовим комунікаціям у контексті війни та гібридних загроз. У цьому напрямі актуальними є дослідження В. Азарової, що зосереджені на стратегічних комунікаціях як чиннику суспільної стійкості в умовах гібридної війни. Подібну проблематику розвивають науковці І. Грабовець і Л. Черноус, аналізуючи стратегії кризової комунікації у системі «влада–громадськість» в умовах воєнного стану, де медіа відіграють ключову посередницьку роль.

Значний масив досліджень присвячено трансформації медіа та журналістських практик у період повномасштабної війни. Наукові розвідки А. Бистрова розглядають кризові комунікації українських медіа, а також переосмислюють саме поняття «кризи» для медіасфери в умовах війни, акцентуючи увагу на зміні функціонального навантаження журналістики. У цьому ж контексті зосереджені дослідження О. Чайкун, присвячені трансформації комунікативної взаємодії медіа з аудиторіями в кризових

² Дебенко, І., Коріновська, А., Петровський, П., Смолянук, В., Крилова, С. (2025), «Трансформація політичної комунікації у воєнний час: стратегічні, етичні та безпекові виміри», *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 345.

³ Бистров, А. (2025), «Трансформація поняття «криза» для медіа в умовах війни Росії проти України», *Синopsis: текст, контекст, медіа*, 31(3), с. 208–214.

ситуаціях. Важливу тематичну групу формують праці, що аналізують політичну та публічну комунікацію у воєнний час.

Окремий напрям досліджень стосується семантичного та соціального виміру журналістики. Науковці Н. Гайдур, Л. Калашнікова та В. Безуглова аналізують журналістику як систему смислотворення в межах соціальних систем, що є методологічно важливим для осмислення довіри як результату комунікативного впливу. Специфіку медійного висвітлення кризових подій у регіональному та галузевому вимірах розкривають праці О. Мітчук, А. Мирошніченка.

Узагальнення зазначених досліджень дає підстави стверджувати, що наявний науковий доробок охоплює широкий спектр проблем кризових і стратегічних комунікацій, трансформації медіа та інформаційної взаємодії з аудиторією. Водночас функціональний потенціал сучасної журналістики саме в аспекті формування довіри до медіа в кризових умовах потребує цілісного, системного осмислення, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Методологічна основа дослідження. Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових та спеціальних методів соціальних комунікацій і журналістикознавства. У процесі дослідження використано метод теоретичного аналізу та синтезу для узагальнення наукових підходів до функцій журналістики в кризових умовах; порівняльний метод – для зіставлення різних концепцій кризових і стратегічних комунікацій; контент-аналітичний підхід – для інтерпретації функціональних аспектів журналістських практик, описаних у сучасних дослідженнях.

Логіка реалізації дослідження передбачала поетапне опрацювання наукових джерел із подальшим концептуальним узагальненням функціонального потенціалу журналістики як чинника формування довіри. Отримані результати ґрунтуються на інтерпретації теоретичних моделей і емпіричних спостережень, представлених у працях українських науковців, що забезпечує наукову верифікованість і релевантність висновків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасне інформаційне суспільство функціонує в умовах надмірної інтенсивності інформаційних потоків, високої швидкості поширення повідомлень і постійної присутності кризових наративів, що суттєво ускладнює процес сприйняття інформації аудиторією. Інформація в таких умовах перестає бути лише засобом інформування і дедалі частіше виконує роль емоційного, психологічного та поведінкового тригера, формуючи стан постійної напруги, тривоги й невизначеності. Саме ця особливість сучасного інформаційного середовища створює кризові умови не лише для споживання інформації, а й для функціонування журналістики як соціального інституту, відповідального за достовірність, збалансованість і суспільну значущість медіаконтенту.

Аудиторія в умовах воєнних, соціальних і гуманітарних криз постає як особливо вразливий суб'єкт комунікації. Психологічне виснаження, тривалий вплив негативних повідомлень, надзвичайні події та інформаційно-психологічний тиск формують насторожене, часто реактивне сприйняття медіаконтенту. За таких умов аудиторія значною мірою зосереджується на фактичному, фрагментарному сприйнятті інформації, не завжди залучаючи аналітичні механізми її осмислення, порівняння джерел та критичної оцінки змісту. Це знижує здатність до комплексного розуміння подій і водночас підвищує ризик маніпулятивного впливу.

Контентне наповнення сучасних медіа в кризових умовах часто характеризується домінуванням негативної тематики, акцентом на надзвичайних подіях, загрозах, втратах і конфліктах. Такий контент, з одного боку, є об'єктивно зумовленим реаліями воєнного часу, а з іншого – може спричиняти інформаційне перенасичення, емоційне притуплення або недовіру до джерел інформації. Надмірна концентрація на кризових повідомленнях без належного пояснювального, контекстуального й аналітичного супроводу руйнує функціональний потенціал журналістики як механізму смислотворення та суспільної стабілізації.

У цих умовах саме журналістика покликана виконувати функцію посередника між складною реальністю та аудиторією, забезпечуючи не лише передачу фактів, а й їх відповідальне осмислення. Функціональний потенціал сучасної журналістики реалізується через здатність структурувати інформацію, знижувати рівень хаосу, надавати подіям логічні й ціннісні орієнтири, а також підтримувати баланс між свободою слова та інформаційною безпекою. Довіра до медіа формується внаслідок системного дотримання професійних стандартів, етичних принципів і орієнтації на потреби вразливої аудиторії.

Психологічний вимір сприйняття інформації відіграє визначальну роль у процесі формування довіри. Емоційний стан аудиторії, її страхи, тривоги та очікування безпосередньо впливають на те, як сприймається журналістський контент і якою мірою він визнається достовірним. У цьому контексті журналістика виступає не лише джерелом інформації, а й чинником психологічної підтримки та соціальної стійкості. Саме здатність журналістики враховувати психологічну вразливість аудиторії, працювати з негативним інформаційним фоном і водночас зберігати правдивість і свободу слова визначає її функціональний потенціал у формуванні довіри до медіа в кризових умовах.

Функціональний потенціал сучасної журналістики в кризових умовах розкривається через її здатність оперативно та етично комунікувати, виступаючи важливим елементом системи стратегічних комунікацій. Криза, зокрема повномасштабне вторгнення, вимагає від медіа не просто інформування, а й виконання інтеграційної та мобілізаційної функцій. Як зазначають дослідники, «кризові комунікації як інструмент забезпечення стійкості громад є надзвичайно важливими»⁴. Цей потенціал безпосередньо корелює з рівнем довіри, який аудиторія надає медіа. Якщо журналістика здатна ефективно реагувати на виклики, уникаючи поширення паніки, дезінформації та зберігаючи об'єктивність, її довіра зростає.

Ключовим елементом функціонального потенціалу є трансформація комунікативних стратегій. На думку вченого А. Бистрова «трансформація поняття «криза» для медіа в умовах війни Росії проти України вимагає переосмислення традиційних підходів»⁵. Зокрема, значного розвитку набула система комунікації «влада-громадськість». У цьому контексті досліджується «соціологічний моніторинг ефективнос-

⁴ Шегіда, Л. (2022), «Кризові комунікації як інструмент забезпечення стійкості громад», *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, 27, с. 135–142.

⁵ Бистров, А. (2025), «Трансформація поняття «криза» для медіа в умовах війни Росії проти України», *Синopsis: текст, контекст, медіа*, 31(3), с. 208–214.

ті комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах війни»⁶, що свідчить про спроби виміряти та покращити взаємодію. Ефективна «стратегія кризової комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах воєнного стану має чіткі етапи, чинники, характерні риси»⁷, що передбачає скоординовані дії медіа та державних структур. Прикладом цього є комунікація Президента України, сутність і формати якої аналізувалися на прикладах 2023 року у працях І. Дибенко та В. Безуглової⁸.

В умовах кризи зростає роль етичного та безпекового виміру журналістики. Трансформація політичної комунікації у воєнний час супроводжується стратегічними, етичними та безпековими вимірами.

Дотримання журналістських стандартів, перевірка інформації та відмова від поширення чуток є критично важливими для формування довіри. Будь-яке відхилення від етичних норм чи неперевірена інформація може мати негативні наслідки для довіри, підриваючи весь функціональний потенціал медіа.

Сучасна журналістика в умовах функціонування інформаційного суспільства демонструє значну трансформацію комунікативної взаємодії з аудиторіями. Як стверджує вчена О. Чайкун, що «трансформація комунікативної взаємодії з аудиторіями стала необхідною»⁹. Це включає активне використання нових платформ, інтерактивність та персоналізацію контенту. Важливість цього підкреслюється у вивченні впливу регіональних онлайн-медіа на формування громадської думки в умовах воєнного стану в Україні. Регіональні медіа часто стають основним джерелом оперативної та перевіреної інформації для місцевих громад, що безпосередньо впливає на рівень їхньої довіри.

У кризових умовах функціональний потенціал журналістики розкривається через сукупність взаємопов'язаних функцій, реалізація яких безпосередньо впливає на рівень довіри аудиторії. Передусім ідеться про інформаційну, інтерпретаційну, інтегративну, нормативно-ціннісну та стабілізаційну функції.

Інформаційна функція журналістики в умовах війни виходить за межі простого повідомлення фактів. Як зазначає А. Бистров, «медіа в кризовий період змушені працювати в режимі підвищеної відповідальності, оскільки будь-яка помилка або неперевірена інформація може мати суспільно небезпечні наслідки»¹⁰. Довіра формується через систематичне дотримання стандартів точності, перевірки джерел і балансування інформації.

⁶ Калашнікова, Л. та Безуглова, В. (2024), «Соціологічний моніторинг ефективності комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах війни: від теорії до практики», *Науково-теоретичний альманах «Грані»*, 27(6), с. 71–78.

⁷ Грабовець, І. та Черноус, Л. (2025), «Стратегія кризової комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах воєнного стану в Україні: етапи, чинники, характерні риси», *Науково-теоретичний альманах «Грані»*, 28(1), с. 216–222.

⁸ Дебенко, І., Коріновська, А., Петровський, П., Смолянчук, В., Крилова, С. (2025), «Трансформація політичної комунікації у воєнний час: стратегічні, етичні та безпекові виміри», *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 345.

⁹ Чайкун, О. (2024), «Медіа в умовах кризових ситуацій: трансформація комунікативної взаємодії з аудиторіями», *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Філологія*, 4 (14), с. 92–107.

¹⁰ Бистров, А. (2025), «Трансформація поняття «криза» для медіа в умовах війни Росії проти України», *Синopsis: текст, контекст, медіа*, 31(3), с. 208–214.

Інтерпретаційна функція пов'язана зі здатністю журналістики пояснювати складні події та процеси, знижуючи рівень невизначеності для аудиторії. У цьому контексті Н. Гайдур підкреслює, що «семантичний вимір журналістики визначає спосіб, у який суспільство осмислює кризу»¹¹. Чітка й аргументована інтерпретація сприяє формуванню раціональної довіри до медіа.

Інтегративна функція журналістики проявляється у здатності консолідувати суспільство навколо спільних цінностей і смислів. Науковиця В. Азарова наголошує, що «в умовах гібридної війни медіа стають простором стратегічної комунікації, який «забезпечує соціальну згуртованість і підтримку колективної ідентичності»¹². Саме через цю функцію довіра набуває характеру соціального ресурсу.

Стабілізаційна функція полягає у зниженні соціальної напруги та підтримці психологічної стійкості громадян. Аналіз регіональних онлайн-медіа свідчить, що системна, виважена комунікація сприяє формуванню стійких моделей довіри навіть за умов воєнного стану.

У кризових умовах функціональний потенціал журналістики розкривається не через ізольоване виконання окремих завдань, а через сукупність взаємопов'язаних функцій, реалізація яких у комплексі безпосередньо впливає на рівень довіри аудиторії до медіа. Саме системність функціонування журналістики забезпечує сталість комунікативного зв'язку між медіа та суспільством і визначає спроможність журналістики виконувати роль соціального посередника в умовах інформаційної нестабільності.

Функціонування інформаційної функції в кризовому інформаційному середовищі полягає не лише в оперативному поширенні фактів, а й у відповідальній селекції та структуризації інформації. Надлишок повідомлень, домінування тривожних і негативних новин, а також фрагментарність інформаційних потоків створюють для аудиторії ситуацію перевантаження, що ускладнює раціональне сприйняття дійсності. За таких умов саме якість подачі інформації, точність формулювань і дотримання професійних стандартів стають основою формування довіри, оскільки аудиторія очікує від медіа чітких, перевірених і зрозумілих повідомлень.

Кризова інформація часто не піддається однозначному прочитанню, що потребує пояснення причинно-наслідкових зв'язків, контекстуалізації подій і зіставлення різних точок зору, що й творить інтерпретаційну функцію журналістики, яке набуває особливої ваги в умовах невизначеності та складності суспільних процесів. Саме через інтерпретацію журналістика допомагає аудиторії осмислити події, знизити рівень тривожності та уникнути поверхневого або викривленого сприйняття інформації. Від якості інтерпретаційного супроводу значною мірою залежить сприйняття медіа як надійного й компетентного джерела.

У здатності медіа об'єднувати аудиторію навколо спільних смислів, цінностей і соціально значущих наративів може інтегративна функція журналістики. Вона

¹¹ Гайдур, Н.М. (2019), «Семантика журналістики в контексті функціонування соціальних систем», *Теле- та радіожурналістика*, (18), с. 117–125.

¹² Азарова, В. (2021), *Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця: монографія*, Київ. URL: https://msj.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Stratehichni_komunikatsii_v_umovakh_hibrydnoi_viiny_pohliad_vid_volontera_do_naukovtsia.pdf (дата звернення: 12.10.2025).

проявляється у кризових умовах, коли суспільство перебуває в стані напруження й фрагментації, журналістика виконує роль комунікативного простору, що сприяє суспільній згуртованості. Контент, який апелює до спільного досвіду, солідарності та відповідальності, формує відчуття причетності та підсилює довіру до медіа як до інституції, що діє в інтересах суспільства.

Дотриманням етичних принципів супроводжується нормативно-ціннісна функція журналістики щодо взаємодії із професійними стандартами і правовими нормами у процесі створення та поширення контенту. В умовах кризових ситуацій межі допустимого в медіадискурсі стають особливо чутливими, оскільки журналістські матеріали можуть мати значний психологічний і соціальний вплив. Виважене ставлення до тем насильства, втрат, людських трагедій, а також повага до гідності людини є ключовими чинниками збереження довіри аудиторії. Саме ціннісна послідовність медіа визначає їхню легітимність у свідомості суспільства.

Зниження рівня соціальної напруги та підтримання психологічної рівноваги аудиторії реалізується через стабілізаційну функцію журналістики. У кризових умовах медіа можуть або посилювати тривогу й паніку, або сприяти адаптації суспільства до складних обставин. Контент, який поєднує інформування з поясненням, емпатією та конструктивними орієнтирами, виконує стабілізаційну роль і формує довіру як до окремого медіа, так і до журналістики загалом.

Взаємодія інформаційної, інтерпретаційної, інтегративної, нормативно-ціннісної та стабілізаційної функцій журналістики визначає її функціональний потенціал у кризових умовах. Саме комплексна реалізація цих функцій забезпечує здатність журналістики впливати на процеси сприйняття інформації, враховувати психологічний стан аудиторії та формувати стійку довіру до медіа в умовах кризового функціонування сучасного інформаційного середовища.

Результати і перспективи подальших досліджень. Результати дослідження засвідчують, що функціональний потенціал сучасної журналістики є ключовим чинником формування довіри до медіа в кризових умовах. Реалізація інформаційної, інтерпретаційної, інтегративної та ціннісної функцій у комплексі забезпечує стійкість комунікаційної взаємодії між медіа та аудиторією.

Ефективність сучасної журналістики в кризових умовах безпосередньо залежить від її здатності стати частиною загальної системи стратегічних комунікацій та змінювати способи взаємодії з аудиторією. Визначено, що основними факторами, які сприяють формуванню довіри, є не лише швидкість подачі інформації, але й суворе дотримання етичних норм і безпекових вимог при її висвітленні, а також гнучкість у застосуванні інноваційних комунікативних підходів. Критично важливою умовою є проактивна позиція, що передбачає вдосконалення управлінських заходів для реагування на кризові ситуації.

В умовах війни медіа набувають статусу ключового елемента національної стійкості, де довіра розглядається не просто як соціальний капітал, а як необхідний інструмент протидії гібридним загрозам. Перспективні напрями подальших досліджень включають глибокий аналіз впливу різних видів контенту (візуального, аудіального, текстового) на зміну довіри в умовах безперервної кризи.

Висновки. Сучасна журналістика в умовах кризи постає як багатофункціональний соціальний інститут, здатний не лише інформувати, а й формувати довіру через відповідальну, етичну та стратегічно виважену комунікацію. Сучасна журналістика

в кризових умовах, особливо в період повномасштабної агресії, демонструє значний функціональний потенціал, який безпосередньо впливає на рівень довіри до медіа. Кризові обставини вимагають від медіа якісної зміни підходів до комунікативної взаємодії з їхніми аудиторіями.

Функціональне призначення медіа в цей час виходить за межі простого інформування, інтегруючись як важлива ланка у загальну систему стратегічних комунікацій держави та громадськості. Таким чином, кризові комунікації набувають значення ефективного інструменту для забезпечення стійкості суспільства. Довіра до медіа формується головним чином на дотриманні етичних норм і врахуванні безпекових аспектів комунікації, адже у воєнний час трансформація політичної комунікації вимагає від журналістів посиленої уваги до професійної етики та безпеки, що критично важливо для уникнення паніки та протидії маніпуляціям.

Ефективність комунікації суттєво залежить від гнучкості медіа та їхньої здатності до самоаналізу і «роботи над помилками» як частини підготовки до майбутніх криз. Регіональні медіа, особливо ті, що функціонують на онлайн-платформах, відіграють значну роль у формуванні місцевої громадської думки та довіри. Їхня функціональна значущість часто стає вирішальною для швидкого та адекватного реагування на локальні кризові ситуації.

Функціональний потенціал сучасної журналістики реалізується через її здатність до етичної трансформації, стратегічної інтеграції у ширші комунікаційні системи та постійної адаптації до мінливих умов. Це забезпечує не лише якісне висвітлення подій, але й сприяє мобілізації суспільства, ефективно виконуючи свою соціальну функцію, що є необхідною запорукою довіри в умовах кризи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Азарова, В. (2021), *Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця: монографія*, Київ. URL: https://msj.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Stratehichni_komunikatsii_v_umovakh_hibrydnoi_viiny_pohliad_vid_volontera_do_naukovtsia.pdf (дата звернення: 12.10.2025).
2. Бистров, А. (2025) «Кризові комунікації українських медіа періоду повномасштабного вторгнення: теоретичний аспект», *Образ*, 2(48), с. 81–92.
3. Бистров, А. (2025), «Трансформація поняття «криза» для медіа в умовах війни Росії проти України», *Синopsis: текст, контекст, медіа*, 31(3), с. 208–214.
4. Гайдур, Н.М. (2019), «Семантика журналістики в контексті функціонування соціальних систем», *Теле- та радіожурналістика*, (18), с. 117–125.
5. Грабовець, І. та Черноус, Л. (2025), «Стратегія кризової комунікації у системі «влада–громадськість» в умовах воєнного стану в Україні: етапи, чинники, характерні риси», *Науково-теоретичний альманах «Грані»*, 28(1), с. 216–222.
6. Дебенко, І. та ін. (2023), «Комунікація Президента України Володимира Зеленського в контексті війни: сутність і формати (на прикладах 2023 року)», *Наукові інновації та передові технології*, 14(28), с. 583–590.
7. Дебенко, І., Коріновська, А., Петровський, П., Смолянчук, В., Крилова, С. (2025), «Трансформація політичної комунікації у воєнний час: стратегічні, етичні та безпекові виміри», *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 345.

8. Калашнікова, Л. та Безуглова, В. (2024), «Соціологічний моніторинг ефективності комунікації у системі «влада–громадськість» в умовах війни: від теорії до практики», *Науково-теоретичний альманах «Грані»*, 27(6), с. 71–78.
9. Киричок, А. (2024), «Удосконалення стратегічно-управлінських заходів реагування на кризу: робота над помилками як підготовка до наступних криз», *Технологія і техніка друкарства*, 3(85), с. 125–151.
10. Мирошниченко, А. (2023), «Кризові екологічні комунікації у період воєнного часу (на прикладі Каховської ГЕС)», *Грані*, 26(5), с. 132–142.
11. Мітчук, О., Крупський, І.В. та Прокопець, В.Е. (2025), «Інформаційно-комунікаційні особливості висвітлення подій Революції Гідності (2013–2014 рр.)», *Образ*, 1(47), с. 99–107.
12. Чайкун, О. (2024), «Медіа в умовах кризових ситуацій: трансформація комунікативної взаємодії з аудиторіями», *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Філологія*, 4(14), с. 92–107.
13. Шегида, Л. (2022), «Кризові комунікації як інструмент забезпечення стійкості громад», *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, 27, с. 135–142.
14. Mitchuk, O., Kharkevych, N., Horbenko, A., Slotiuk, T., Bondarchuk, A. (2024), «The influence of regional online media on public opinion formation under martial law in Ukraine», *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*, 3(1384), p. 1.

REFERENCES

1. Azarova, V. (2021), “Strategic Communications in the Conditions of Hybrid War: From a Volunteer’s Perspective to a Researcher’s View: Monograph”, *Strategic Communications in the Conditions of Hybrid War*. Kyiv, 500 p. Available at: https://msj.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Stratehichni_komunikatsii_v_umovakh_hibrydnoi_viiny_-_pohliad_vid_volontera_do_naukovtsia.pdf (accessed 12 October 2025).
2. Bystrov, A. (2025), “Crisis Communications of Ukrainian Media During the Full-Scale Invasion: Theoretical Aspect”, *Obraz*, 2(48), pp. 81–92.
3. Bystrov, A. (2025), “Transformation of the Concept of ‘Crisis’ for Media in the Context of Russia’s War Against Ukraine”, *Synopsys: Text, Context, Media*, 31(3), pp. 208–214.
4. Haidur, N.M. (2019), “Semantics of Journalism in the Context of the Functioning of Social Systems”, *Television and Radio Journalism*, (18), pp. 117–125.
5. Hrabovets, I. and Chernous, L. (2025), “Crisis Communication Strategy in the ‘Government–Public’ System Under Martial Law in Ukraine: Stages, Factors, and Characteristics”, *Scientific and Theoretical Almanac ‘Hrani’*, 28(1), pp. 216–222.
6. Debenko, I. et al. (2023), “Communication of the President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy in the Context of War: Essence and Formats (Based on 2023 Examples)”, *Scientific Innovations and Advanced Technologies*, 14(28), pp. 583–590.
7. Debenko, I., Korinovska, A., Petrovskyi, P., Smolianiuk, V. and Krylova, S. (2025), “Transformation of Political Communication in Wartime: Strategic, Ethical and Security Dimensions”, *Actual Problems of Philosophy and Sociology*, 345.
8. Kalashnikova, L. and Bezuhlova, V. (2024), “Sociological Monitoring of Communication Effectiveness in the ‘Government–Public’ System Under War Conditions: From Theory to Practice”, *Scientific and Theoretical Almanac ‘Hrani’*, 27(6), pp. 71–78.

9. Kyrychok, A. (2024), "Improvement of Strategic and Managerial Crisis Response Measures: Learning from Mistakes as Preparation for Future Crises", *Technology and Technique of Printing*, 3(85), pp. 125–151.
10. Myroshnychenko, A. (2023), "Crisis Environmental Communications During Wartime (The Case of the Kakhovka Hydroelectric Power Plant)", *Hrani*, 26(5), pp. 132–142.
11. Mitchuk, O., Krupskyi, I.V. and Prokopets, V.E. (2025), "Information and Communication Features of Media Coverage of the Revolution of Dignity (2013–2014)", *Obraz*, 1(47), pp. 99–107.
12. Chaikun, O. (2024), "Media in Crisis Situations: Transformation of Communicative Interaction with Audiences", *Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Philology*, 4(14), pp. 92–107.
13. Shehyda, L. (2022), "Crisis Communications as a Tool for Ensuring Community Resilience", *Theoretical and Applied Issues of State Building*, 27, pp. 135–142.
14. Mitchuk, O., Kharkevych, N., Horbenko, A., Slotiuk, T., Bondarchuk, A. (2024), "The Influence of Regional Online Media on Public Opinion Formation Under Martial Law in Ukraine", *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*, 3(1384), p. 1.

THE FUNCTIONAL POTENTIAL OF MODERN JOURNALISM IN FORMING TRUST IN THE MEDIA IN CRISIS CONDITIONS

Ivan Krupskyi

*Ivan Franko National University of Lviv
General Chuprynka Str., 49, Lviv, Ukraine, 79044
e-mail: ikrupskyy@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-3520-499X>*

Natalya Kharkevych

*Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Boulevard-Kudriavska Str., 18/2, Kyiv, Ukraine, 04053
e-mail: n.kharkevych@kubg.edu.ua
<https://orcid.org/0009-0007-8566-8438>*

The article scientifically analyses the functional potential of modern journalism in forming trust in the media in crisis conditions, characterised by a combination of military, political, social, humanitarian and information-psychological challenges. Russia's full-scale war against Ukraine significantly transformed the information environment, changed the logic of communication interaction between the media and the audience, and actualised the problem of trust in information sources as a key factor of social stability. In these conditions, trust is considered not as a permanent attribute of the media, but as a dynamic result of the systematic implementation of journalism's social, communicative and value functions.

The crisis state of the information space increases the audience's vulnerability to disinformation, manipulative influences and emotional exhaustion, which directly affects the perception of journalism as a social institution. Particular attention is paid to the changing nature of crisis situations, which for the media are becoming a permanent feature, requiring the adaptation of functional models of journalistic activity and strategies for communicating with the audience.

The purpose of the article is a theoretical analysis of the functional potential of modern journalism in the process of forming trust in the media in crisis conditions. The study analyses theoretical approaches to understanding the functions of journalism, identifies key mechanisms for forming trust, and outlines the specifics of their implementation in the military information environment.

It has been proven that the effectiveness of journalism in crisis conditions is determined by the ability of the media to combine effectiveness with adherence to professional standards, ethical principles, and strategic communication approaches.

The functional potential of journalism in crisis conditions is a determining factor in preserving freedom of speech, ensuring information security, and forming a stable audience trust in the media, which contributes to social consolidation and increased social stability.

Keywords: journalism, trust, media, crisis, communication.

Отримано редакцією видання / Received: 14.12.2025

Прорецензовано / Revised: 16.12.2025

Схвалено до друку / Accepted: 22.12.2025

Опубліковано на сайті видання / Published on the publication's website: 27.01.2026